FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

Chojnice
TOW Gr. P. „Przedświt"
„Kozakiewicz Jadwiga J.
z d. Gawrych
ps. „Jadzia"
K: 237/237 Pom.

J: R.237/237 Tom

Chojnice TOW Gr. P.

I. **Materialy dokumentacyjne**

I/1 – relacja właściwa k. 4 s. 1-7

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materialy dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. **Materialy uzupełnieniające relację** k. 1 s. 1

III. **Inne materialy** (zebrane przez „relatora"):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne...

IV. **Korespondencja**

1) z rodziną, J. Kozakiewicz k. 1 s. 1

V. **Wypisy ze źródel** [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne"] k. 17

VI. **Fotografie** dział ikonografii

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE AK 1939 1945

I./1. Relacja Kozakiewicz Jadwiga:

I. 1) relacja o działalności konspiracyjnej Jadwigi Kozakiewicz napisane przez St. Ossowską-Rogalską (siostrę) (rękopis), oryg. k. 2 str. 1-4

2) List St. Rogalskiej z 19.05.1977 wraz z listem Teresy Wojdyłowej z uzupełnieniem relacji, ręk. oryginały k. 2 s. 5-7

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

Relacja o uczestniczce walk o niepodległość
Jadwidze Kozakiewiczowej

I. Dane osobiste.

1. Kozakiewicz Jadwiga ur. Gawrych
2. Urodziła się w Górkach pow. chojnicki dn. 14.XII.1900 r., zmarła 30.X.1944 r. na tyfus w Karsinie i pochowana również w Karsinie na cmentarzu wiejskim – parafialnym.
Pozostawiła po sobie 4 nieletnich dzieci, na które okupant nie dawał żadnych zasiłków, gdyż wychowywanie dzieci odbywało się w duchu polskim.
3 Stanisław i Marta ur. Lewandowska
4. Była córką kier. szkoły – sama była nauczycielką i wyszła za mąż również za nauczyciela, który w wojnie jako oficer – porucznik zginął w Katyniu.
Z rodzeństwa jej pozostali w Warszawie Stefania i Bernard (podczas wojny był w niewoli niemieckiej) a w Kamieniu
15 Krajeńskim brat Jerzy, który przez całe 5 lat ukrywał się w różnych miejscach np. w Wielu u p. Narloka, w Osowie u p. Słedzia i w Brzeźnie u p. Libery.

II. Okres przedwojenny do 1.IX.39 r.

W 20-tym roku objęła pracę jako nauczycielka w Karsinie pod kierownictwem ojca Stanisława Gawrycha. Była osobą bardzo aktywną. Zaraz zainteresowała się młodzieżą żeńską. Skupiła dziewczęta w organizacji KSMŻ. Wkładała w pracę oświatową w tym towarzystwie całą swoją energię. Uczyła dziewczęta zachowania się, higieny osobistej i obejścia (ogródki – konkursy) i pieśni, wychowania fizycznego, wygłaszała referaty, odczyty, ćwiczyła przedstawienia teatralne i korowody. Wyjeżdżała z dziewczętami na pokazy – uroczystości po całym powiecie a nawet do Poznania. Niektóre wtenczas dziewczęta po raz pierwszy jechały koleją. Gazeta w Poznaniu wydrukowała zdjęcie dziewcząt z Karsina,

które brały udział w pochodzie złotowym p. tytułem „wzorowe
czwórki". Tam też na środku ulicy Marcina sprawiła
lanie chłopakowi, który przedrzeźniał się z dziewcząt
z Domorianki – Domorki" i t.p. Chłopakowi powiedziała:
„będziesz pamiętał, że Domorian trzeba szanować"
W pracy swej była samodzielna. Zdołała zaprzęgać do ro-
boty w organizacji również mnie i siostrę Zofię. Zdarzało
się, że matka narzekała na jej ciągłą nieobecność:
„robotę". Zorganizowała dla swego towarzystwa sztandar,
na którego poświęcenie sprowadziła pół powiatu gości z woje-
wództwa i miast z Pomorza z pocztami sztandarowymi.
Dziewczęta z KSMŻ brały udział we wszystkich uroczystoś-
ciach publicznych państwowych i kościelnych. Dziewczęta
pod jej opieką poszerzały swoje wiadomości, nabywały ogłady
i swobody w zachowaniu się i w dyskusjach. Była to jak
określił jeden Karsiniak „prawdziwa eksplozja kultural-
na". Dała początek silnemu, dynamicznemu rozwoju kultury
wsi. Po wyjściu za mąż zamieszkała w Lubani pow. Chojnice
a następnie w Jarcewie k/Chojnic. Stamtąd po wybuchu
wojny sama z 4 dzieci, słysząc ciągle codziennie po mordach
rozstrzeliwanie Polaków* zabrała dzieci i przyjechała do Karsi-
na, gdzie później podjęła się pracy w sklepie w sklepie mle-
czarskim jako sprzedawczyni W związku z tym sprzeda-
wała masło na t.zw. lewe kartki. Kartki żywnościowe
nie wszędzie wydawali Niemcy, i tak w Wielu np. przez
2 lata wydawał Dr. Pruski z Przytarni; w Górkach, Przy-
tarni, Borsku, Wdzydzach Tucholskich, Osowie i Miedźnie
też byli Polacy. Tylko w Karsinie, Odrach i w Bąku soł-
tysami byli Niemcy. Polscy sołtysi mieli obowiązek
każdorazowo coś skombinować, bo z gminy (Wirtschafts-
amtu) otrzymywali oni pełne karty a nie wszystkim
przysługiwało wszystko z tych kart np. na karcie na stu-
cze były kupony na masło, margarynę, ser i jaja. Je-
żeli kto miał krowę, to masło otrzymywał tylko przez 2½

*na Igłach k/Chojnic

III
Okres Okupacji

mieszęca, gdy krowa przed wycieleniem nie dawała mleka, tak samo ser. Obowiązkiem sołtysa było te kupony wycinać i niszczyć. Tym co mieli tylko kury, wycinano kupony na jaja, a kto zabił wieprzka, temu wycinano kupony na margarynę tak długo, na jaki okres mu obliczono. Te kupony odcięte niektórzy sołtysi zamiast niszczyć częściowo zużytkowali dla siebie, ale dużo ich dawali pewnym zaufanym. J. Kozakiewicz za te odcięte kupony wydawała artykuły żywnościowe, co było nielegalne oraz bardzo niebezpieczne. W ten sposób umożliwiała wielu przygotowanie paczek dla wywiezionych do obozów, głównie do Potulic oraz zaopatrywanie w żywność ukrywającym się. P. Skiba w ten sposób też nabywał u niej żywność

nanoc. z li- sewice

2. Do Gryfu Pom. wstąpiła w czerwcu 1942 r. zaprzysiężona przez mjr. Gierszewskiego. Kozakiewiczowa z kolei zainteresowała Ruchem Oporu W. Szczepańską z Czerska. Przez nią przesyłała żywność do obozu w Potulicach i uwięzionym. P. Szczepańska ze swych własnych oszczędności umożliwiała zakupy masła i nabiału. Siostra Jadwiga nie miała funduszy na zakupy. Otrzymywała b. mało pieniędzy i musiała z tych pieniędzy utrzymywać siebie i 4 swoich dzieci. Opiekowała się też mymi (3) dziećmi po mym aresztowaniu, dopóki ich nie porozdzielała wśród rodziny. Pomagała przetrwać rodzicom i chorej siostrze, pozbawionym emerytury i pensji. Wysyłała regularnie paczki żywnościowe do obozów jenieckich dla braci w Norwegii i Niemczech i mnie do obozu koncentracyjnego w Stutthofie. Utrzymywała kontakty z członkami Ruchu Oporu; przesyłała im korespondencje przez najstarszą córkę Teresę, która zanosiła je do Knieci k/Karsina. Sporo Karsiniaków i partyzantów korzystało z jej pomocy z mleczarni. Dzięki kontaktom z p. Rabon, pracującej na poczcie mogła wysyłać paczki do obozów. Niemcy byli jednak na jej tropie i gdyby

nie zmarła znalazłaby się prawdopodobnie w obozie koncentracyjnym. Żandarm zwany „czerwony” z tej racji, że przez wieś galopował na ognistym koniu i sam był rudy wygrażał wznosząc pięść do góry w kierunku naszego okna (mieszkałam z siostrą na piętrze) i wrzeszczał: „Ich werde die polnische Bande da von oben bald ausrotten” Okazało się, że każde słowo wymówione w naszym mieszkaniu słyszalne było na ulicy. Gdy więc czytałyśmy dzieciom powieść np. „Starą Baśń” zasłaniałyśmy okno kocem. Uprzedzono też nas, że prawdopodobnie po nas w nocy przyjdą. Wyszłyśmy więc z siostrą i dziećmi i przenocowałyśmy u dobrych ludzi Milanowskich na ul. Zamkowej.

Później zatrzymywali się u nas różni ukrywający się.

Oto garść wspomnień o tym, jak (zmarła) J. Kozakiewiczówna pomagała przetrwać narodowi naszemu.

Stefania Rogalska

Warszawa, dn. 18.V.77 r.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

Warszawa, dn 19. V. 77.

Szanowna Pani!

Dzisiaj odebrałam list od mej siostrzenicy ze Szczecina, do której napisała kilka słów na temat okupacyjnej pracy jej starsza siostra Teresia Wojdyłowa ze Świecia. Wspominałam w wysłanej relacji o niej ale dla uzupełnienia sprawy przesyłam jej oryginalny list odebrany przed dniem.

Wspomina w nim o siostrze zakonnej Zabrockiej. Najprawdopodobniej ona to pobierała leki zakupywane przez W Szczepańską. Leki te służyły ukrywającym się, partyzantom i ludziom zabranym do obozu w Potulicach. Jeszcze za mym pobytem w Karsinie gromadziłyśmy z siostrą apteczkę.

Serdeczne pozdrowienia zasyła
St Rogalska

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ OKRĘG POMORZE 1939 1945

Pamiętam też, że nieraz wysyłała mnie niby do p. Kosińskich na wykradanie wymienić chleb. Przeważnie do nich nie dochodziłam, bo pode drogą ktoś przejmował pytając się czy idę wymienić chleb do p. Kosińskich. Ja odpowiadałam tylko tak, a ten ktoś mówił, że mnie wyręczy i wtedy wracałam do domu. Jeżeli nikt chleba nie przejął, wtedy szłam do Kosińskich. Z rozmów Mamusi z siostrą Zabrocką wywnioskowałam, że w chlebie była jakaś dla kogoś informacja. Chodziłam wieczorem nieraz do tych państwa z Mamusią, do Zabrockich i Dobków. W trakcie rozmów Mamusi z kimś napewno padały nazwiska lecz ja ich nie pamiętam.

Pamiętam również aferę „maślaną", w której

Teraz chciałabym opisać Ci to co pamiętam z czasów okupacji lecz wszystkiego chyba nie dam rady, bo wyszła by z tego książka. 4 lata temu na „Dzień Matki" napisałam wiersz „Wspomnienia o Matce", o naszej Mamusi (na gazetce ściennej - co należało do moich obowiązków) lecz nie wiem, gdzie się podział. Jak znajdę to Ci go przyślę. Najbardziej z tych czasów co mi utkwiło w pamięci to wynoszenie zawiniątek w krzaki koło krzyża. Przykrywałam to zmiętą gazetą i imitu-jącą jakiś porwany papierek. Dzisiaj dopiero zrozumiałam dlaczego Mamusia przetrzymywała mnie do późna w nocy i wtedy jej się przypominało (niby zapomniała wcześniej) że miałam jak najszybciej to „coś" zanieść. Ale się nieraz najadłam strachu. Pamiętam też, że nieraz wysyłała mnie niby do p. Kosińskich na wykudowanie wymienić chleb. Przeważnie do nich nie dochodziłam, bo po drodze ktoś przejmował pytając się czy idę wymienić chleb do p. Kosińskich. Ja odpowiadałam tylko tak, a ten ktoś mówił, że mnie wyręczy i wtedy wracałam do domu. Jeżeli nikt chleba nie przejął, wtedy szłam do Kosińskich. Z rozmów Mamusi z siostrą Zabrocką wywnioskowałam, że w chlebie była jakaś dla kogoś informacja. Chodziłam wieczorem nieraz do tych państwa z Mamusią, do Zabrockich i Dobków. W trakcie rozmów Mamusi z kimś napewno padały nazwiska lecz ja ich nie pamiętam.

Pamiętam również aferę „maślana", w której kie

14
7

mleczarni Kamiński chciał Mamusię wrobić ale mu się to nie udało, bo Ona się najadła strachu. Afera była ale dowodów nie było. A było to tak. S. Bychowski robił w mleczarni masło ~~..~~ i do każdego 0,5 kg trochę dodawał. Mamusia i ja tę nadwyżkę z każdej kostki odcinałyśmy ważąc je, by było dokładnie. Wiem, że w pewien dzień Mamusia dała komuś większą ilość masła dla ukrywających się w wielkowskich lasach albo też i gdzie indziej. Wpadła kontrola a marek nie było i masła też nie. Ale niektórzy gospodarze i inni się dowiedzieli i kto tylko mógł ofiarował marki i w ten sposób była Mamusia uratowana. Ja również na swój sposób pomagałam jak mogłam. Pomagałam Mamusi sprzedawać mleko. Nie było chyba wypadku, by Niemcy dostawali tylko pełne mleko a Polacy tylko chude - dzieliłam równo. Trochę pełnego, trochę chudego. Z początku Mamusia na mnie krzyczała, bojąc się, że się wyda ale po jakimś czasie pogodziła się z tym i tylko czasem groziła mi palcem.

W chwili, gdy Mamusia konała, wpadł jakiś lekarz i chciał ją ratować. Ciocia Marta powiedziała, żeby tego nie robił, bo Mamusia kona już 3-ci dzień, żeby pozwolił jej spokojnie umrzeć. Jak ten człowiek rozpaczał. Mówił m.in. „Jadzia co z tobą zrobili, dobili Cię zastrzykami, żebyś nie mogła nam pomagać, co my bez Ciebie zrobimy”. Chciałabym znać tego lekarza. Chyba na dzisiaj dosyć. Jestem w tej chwili na nocnej zmianie.

Piszę w chwilach wolnych. Pozdrawiam i całuję Ciebie i Mirka Teresa
Danusiu napisz mi swój numer telefonu w domu i w pracy. Z rodziną

II. Materiały uzupełniające relację: Kozakiewicz Jadwiga:

1. Nota biograficzna „Kozakiewicz Jadwiga Janina, [w:] Słownik uczestniczek walk o niepodległość Polski 1939–1945, PIW, Warszawa 1988, s. 208, kserokop. k. 1 s 1

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
1939 OKRĘG POMORZE AK 1945

Słow. uczestników walki o niepodległość Polski: 1939-1945, PIW, Warszawa 1988

żona Władysława ps. „Zapora", działacza KPP, PPR i GL na Kielecczyźnie; oskarżona o przechowywanie Żydów, spalona żywcem przez SS wraz z 4 dzieci w wieku od 1,5 do 10 lat: Irmą, Alicją, Wiesławem i Karolem; jej matkę Niemcy rozstrzelali w październiku t.r.
132; 253, s. 85; 400, s. 51; 498, s. 510, 511.

KOWALSKA WIKTORIA – s. Anna (? – 31 VIII 1944), sakramentka; działalność w Powstaniu Warszawskim i okoliczności śmierci zob. Katarzyna Barejka.
392, t. I/1, s. 466; 464, s. 591; 511, s. 176.

KOWALSKA ZOFIA (Helena?) (n.o.) zob. Maszewska Zofia.

KOWALSKA ZOFIA (22 I 1912 – 19 III 1942), żołnierz ochotniczka, sanitariuszka PSK w PSZ w ZSRR, zmarła w Guzarze; pochowana na cmentarzu katolickim.
398, s. 32; 782, s. 78, lista A.

KOWALSKA ZOFIA (1 V 1927 – 29 VI 1942), junaczka PSK w PSZ w ZSRR, zmarła w Guzarze; tam pochowana na cmentarzu wojennym.
782, s. 81, lista B.

KOWARSKA BRONISŁAWA (26 VIII 1892 – 9 IX 1941), zam. w Częstochowie, robotnica; aresztowana 13 VIII 1940, więźniarka polityczna, więziona na Zawodziu, wywieziona 23 VIII t.r. transportem Kielce–Radom–Piotrków Tryb.–Tomaszów Maz.–Częstochowa do Ravensbrück, gdzie zmarła.
346, s. 374; 415, poz. 458; 461, s. 233.

KOWERSKA MARIA z d. Horodyńska (1886 – 24 VI 1943), c. Zbigniewa i Marii z Podleskich, żona Stanisława, doc. chemii rolnej, właściciela majątku Dub k. Zamościa, aresztowanego, zmarłego w listopadzie 1940 w obozie Dachau; działaczka społ. wysiedlona z Zamojszczyzny, zamieszkała u brata Zbigniewa w Zbydniowie w pow. tarnobrzeskim, tam zastrzelona w czasie zbiorowego mordu – zob. Zofia Horodyńska.
351, s. 324; 586, s. 227.

KOWNACKA ZOFIA z d. Chełchowska (26 X 1900 – III 1945), żona Piotra, adwokata i publicysty, do jesieni 1939 zam. w Wilnie, współpracowniczka „Dziennika Wileńskiego"; podczas okupacji w Warszawie, przy ul. Moniuszki prowadziła ze wspólniczkami kawiarnię „Arkadia", która była miejscem spotkań konsp., aresztowana 5 XII 1940 z paroma osobami, 22 IX 1941 wywieziona do Ravensbrück, gdzie zmarła na tyfus; jej mąż aresztowany 19 XI 1940, został zamordowany 17 VIII 1942 w Oświęcimiu.
131; 215, t. XIV, w życiorysie męża; 235, s. 142; 272, s. 349, 371; 278, s. 171–172; 346, s. 383; 542, s. 487, 489.

KOZACZYŃSKA MARIA, „Marysia" (? – 15 VIII 1944), w Powstaniu Warszawskim łączniczka 5 kompanii zgrup. AK „Chrobry II", poległa na pl. Grzybowskim; pochowana na Cmentarzu Wojskowym Powązki, kw. B–26.
66; 149.

KOZAK JADWIGA (1924 – 25 III 1945), ur. w Kluwińcach, c. Franciszka; sanitariuszka 6 DP WP, zmarła w szpitalu nr 478 w Wałczu z ran odniesionych w bitwie o Kołobrzeg.
283, s. 183; 376, s. 87; 1343; 1345.

KOZAKIEWICZOWA JADWIGA JANINA (?) z d. Gawrych (14 XII 1900 – 30 X 1944), ur. w Górkach w pow. chojnickim, c. Stanisława, nauczyciela, i Marty z Lewandowskich; nauczycielka, od 1920 wraz z mężem, także nauczycielem, pracowała w Karsinie, działaczka społ., organizowała amatorskie zespoły teatralne, założyła Koło Katolickiego Stow. Młodzieży Żeńskiej; podczas okupacji pracowała w mleczarni, organizowała wysyłkę paczek żywnościowych do obozu w Potulicach i do obozów jenieckich wykorzystując „lewe" kartki żywnościowe; od czerwca 1942 żołnierz TOW „Gryf Pomorski", zaopatrywała oddziały partyz. w leki i środki opatrunkowe, prowadziła nasłuch radiowy, kolportowała gazetkę „Gryfa" pt. „Głos Serca Polskiego", przewoziła broń i amunicję, przygotowywała „meliny" dla ściganych, ukrywała okresowo swych braci: Jerzego, księdza, i Alfonsa, nauczyciela, jej dom był punktem kontaktowym organizacji, najstarsza córka Teresa pełniła funkcje łączniczki do partyzantki; J.K. zmarła na tyfus, osierociła 4 nieletnich dzieci własnych i 3 aresztowanej siostry Stefanii; jej mąż zginął w Katyniu.
108; rel.: H. Juniszewskiej, Bogumiły Skiby, Natalii Żukowskiej.

KOZAKIEWICZ-GROCHOLSKA WANDA SEWERYNA MARIA (5 XII 1913 – 13 IX 1944), ur. i zam. w Warszawie, c. Mariana Szczepana i Seweryny Janiny z Grudzińskich; od 1932 studentka Wydz. Lekarskiego Uniw. Warszawskiego, w 1938 uzyskała dyplom lekarza; w Powstaniu Warszawskim czynna w szpitalu powst. w gmachu Zakładu Ubezpieczeń Społ. przy ul. Czerniakowskiej 231, zginęła pod gruzami zbombardowanego budynku.
129; 253, s. 275; 650; 657, s. 151; inf. Sławomira Fojcika.

KOZAKOWA KATARZYNA (ok. 1878–1943), zam. w Brzozie Królewskiej w Rzeszowskiem; rozstrzelana z mężem Sebastianem (lat 70) i synem za przechowywanie Żydów, dom spalono.
237, s. 830, 849; 574, s. 443; 1314, s. 82.

KOZAKÓWNA MARIA, „Kazia" (ok. 1924 – 20 VIII 1944), harcerka z 15 drużyny Chor. Warszawskiej OH, studentka Wydz. Lek. tajnego Uniw. Warszawskiego; w Powstaniu Warszawskim sanitariuszka batalionu AK „Chrobry I", pełniła służbę w szpitalu powst. przy ul. Długiej 15, zginęła pod gruzami zbombardowanego budynku (zob. Ewa Kotarska); pochowana na Cmentarzu Wojskowym Powązki, kw. B–8.
24, s. 186; 148; 253, s. 273; 294, s. 49, 333, 373, 500; 318, s. 318; 392, t. I/1, s. 461; 576, s. 193; 655.

KOZARZEWSKA WANDA, „Elka", „Iza", „Wanda" (?–zag. okup.), zam. w Warszawie, absolwentka gimn. w Piotrkowie Tryb.; w konsp. sanitariuszka zgrup. „Chrobry II" Obwodu AK Śródmieście; zaginęła w niewyjaśnionych okolicznościach.
12, poz. 2/cz. VI; 609, s. 44.

J. Kozerska

KOZEROWA ALIC
30 VII 1943), c. Ant
XI 1942 aresztowana
dem, który pod firma
Maja 46 prowadził
na Majdanek, oboje
250, s. 233, 278, 282, 364.

KOZERSKA JULI
1944), ur. i zam. w W
pracownika Zakład
i Stanisławy z Kieff
Wereckiej, podczas
gotowawcze do Szkó
łę Handlową S. Pler
1941 łączniczka IV
dległej, przeszkolor
wstaniu Warszawski
cerskiej" batalionu
9 VIII w szpitalu
następnie w szpital
IX ciężko ranna
la, zmarła z ran; poc
wym Powązki, kw.
nych.
49; 112, poz. 531; 123, s.

KOZIAREK KRY
1944), w konsp. i w
riuszka WSOP Ob
Sadybie podczas
nieprzyjaciela; poś
19, Mokotów; 112, poz.

KOZIBRODZKA
„Lonka", n.o. Kry
-IV 1943), zam. w
studiowała filolog
skim, czł. OM TU
kurierka gł. na tr
wa–Lublin; areszt
w drodze powrot
obciążającymi, pr
od 13 VI na Paw
wywieziona do
zmarła na tyfus.
128; 134; 235, s. 221.

14 – Słownik uczestn

IV/. Korespondencja bieżąca z rodziną
/1. Kozakiewicz Jadwigi

1. List Stefanii Rogalskiej (siostry) do Elżbiety Zawackiej z 18.05.1977, oryg. rękopis. k. 1 s. 1

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
1939 1945
OKRĘG POMORZE
AK

1 237 Pom

Warszawa, dn. 18.V.77 r.

Szanowna Pani!

W załączeniu przesyłam dane o pracy mej siostry Jadwigi Kozakiewiczowej oraz Jej zdjęcie i zdjęcie jej dzielnych dziewcząt z KSMŻ z Karsina. Opóźniłam bardzo wszystko ale czekałam na listy – niestety niektórych się nie doczekałam. Może to niedużo, lecz nie potrafię więcej dodać.

Serdecznie dziękuję za nadesłane życzenia zdrowia ale jakoś nie mogę wydobrzeć. Prawdopodobnie te zmiany atmosferyczne wywierają swój ujemny wpływ na mój organizm.

Życzę Pani w tej żmudnej pracy powodzenia i dużo satysfakcji oraz dobrego samopoczucia.

Serdeczne pozdrowienia zasyła

Stefania Rogalska

Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej
Okręg Pomorze 1939 1945 AK

T: K: 237/237 Pom. Chojnice

Kozakiewicz Jadwiga

V. Karty informacyjne

k. 17

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 AK 1945

237/Pom

T.O.W. Gryf Pom. 1/1
Chojnice

z domu Gawrych

+ Rozakiewicz (Jadwiga) Janina /14 X 1900, + 30 X 44/

ur. w Górkach pow. Chojnice, c. Stanisława i Marty z Lewandowskich, do 1939 r. nauczycielka, córka nauczyciela Gawrycha i żona nauczyciela Rozakiewicza, który zginął w Katyniu.
W czasie okupacji ekspedientka w sklepie mleczarskim w Karsinie, wychowywała 4 nieletnich dzieci własnych i 3 dzieci aresztowanej siostry Stefanii, ukrywała szwagra brata Jerzego Kundę i brata Alfonsa nauczyciela.
Przed wojną działaczka, ofiarna organizatorka Kat. Stow. Mł. Żeńskiej w Karsinie
Zmarła na tyfus w Karsinie 30 X 44, ciągle zagrożona aresztowaniem

archiwum E. Zawackiej poz. 237 Pom

- relacja i listy do E.Z. siostry Stefanii Rogalskiej, 00-132 Warszawa, Grzybowska 16/22-914 i córki Teresy
- fotografia J.K. i zdjęcie przedstawiające Oddział KSMŻ w Karsinie
- list J. Klamana, 89-653 Karsin
- art WK nr 27/77 „Karsińskie Kurierki"

verte!

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

1. Zaprzysiężona do T.O.W. Gryf Pomorski VI 1942 r. przez por. J. Gierszewskiego ps. Ryś Kmdta Gryfa

Zorganizowała w całej okolicy akcję wykupywania lewych kart żywnościowych. Żywność przekazywano w paczkach dla obozów jenieckich, koncentracyjnych, głównie do Potulic; najstarszą córkę Teresę była jej łączniczką do partyzantki; organizowała zbiórkę i przesyłanie leków do partyzantki i Potulic.

3 – kolportowała „Głos Serca Polskiego", gazetki „Gryfa"

4. Jako była łączniczką oraz przewoziła broń i amunicję dla „gryfowców", organizowała schronienie dla ściganych ludzi, prowadziła nasłuch radiowy – kolportaż wiadomości

KAK 19428

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

Chojnice
2

Rożakiewicz Jadwiga
pracowała w Karsinie
ukrywała żywiła dwóch braci: Alfonsa Na-
rożyńskiego i Jerzego Krajedne
Kolportowała „Głos Serca Polskiego"
wg listu J. Klamanna z 15 XII 78

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
1939 OKRĘG POMORZE 1945
AK

Szur-Walewska

Gryf Pom.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE AK 1939 1945

nel 237 Chojnice

Gawrych Jadwiga Rozalkiewicz 3
(zob. fotografie rodzajowej Chojnice)
prowadziła przed wojną oddział KSMŻ
w Karsinie

ΣZ

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 AK 1945

• 237 34 Pow. Chojnice

†
30.10.44 z d. Jawrych ~~Janina~~ Jadwiga zam. Kozakiewicz 4

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 AK 1945

(11) 237/Pom Karsin (Chojnice)

30.10.44
††

Rozakiewicz Jadwiga ps. „Jadzia" z d. Gawrych 5

wg rel. H. Kurkowskiej była kierowniczką (lub jej z-cą) punktu inform. „Przedświt" w Karsinie

Tamże obszerna relacja wzmianka o pracy (J.K.)

Kozakiewicz Jadwiga z d. Gawrych ur. w Górkach pow. 6
Chojnicki dn. 14-XII 1900, zmarła 30-X 1944 na tyfus w Karsinie
i tam pochowana. Pozostawiła 4 malutkich dzieci.
Córka Stanisława i Marty z d. Lewandowskiej,
Ojciec nauczyciel, ona też nauczycielka jak też i jej mąż, który
zginął w Katyniu.
W 20-tym roku objęła pracę nauczycielki w Karsinie. Była b. aktywna
Założyła w Karsinie K. St. M. Ż., wygłaszała referaty, org. życie
kulturalne, np. przedstawienia teatralne w całym powiecie
a nawet w Poznaniu (Zdjęcia w gazecie Poznańskiej). W czasie
wojny ~~..~~ w Karsinie pracuje w sklepach mleczarskich, ~~gdzie~~
znalazła możliwości pomocy ludności polskiej wydając na
lewe kartki wyroby mleczarskie.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

Do Gryfa Pomorskiego wstąpiła w czerwcu 1942 r. składając przysięgę na ręce Gierszewskiego. Wraz z Szczepańską wysyłała często paczki żywnościowe do Potulic, i obozów jenieckich i koncentracyjnych.
Równocześnie był jej dom punktem kontaktowym między poszczególnymi członkami Gryfa.
Korespondencję konsp. przesyłała przez swą ciotkę Teresę.
Niemcy byli już na jej tropie – wyprzedziła ich choroba (tyfus) ~~[illegible]~~ i śmierć.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

Borzyszkowski str. 104. 7

„W działalności P.A.P. ważną rolę odgrywały kobiety (przerzut broni, zbiórka żywności, odzieży) które przekazywały więźniom i ukrywającym się). W pracy tej wyróżniała się Kozakiewicz Jadwiga – nauczycielka w Karsinie, która w czasie okupacji aż do swej śmierci 1943 r. prowadziła sklep mleczarski.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

5,21,2,8 R.237 Chojnice

Pomorze — Gryf Pomorski PAP 8

Janina ? [illegible]

+ Kozakiewicz Jadwiga — Gawrych

Stanisław i Marta z d. Lewandowska — 14.12.1900 Górki pow. Chojnice

30.10.1944 na [illegible] w Karsinie

źródła:

1) rel. Janiszewska Halina nr. 57/I. Kościerzyna
2) rel. Rogalski Stefan
3) Józef Borzyszkowski „Karsin" Tam gdzie Kaszeb kuńc. wyd. 1973 r. str. 104

Karsin pow. Chojnice

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE AK 1939 1945

5-21,2-8

Pomorze Gryf Pom. PAP 9

+ Kozakiewicz Jadwiga Gawrych

Nazwisko i imię Nazwisko panieńskie

Pseudonimy Nazwiska okupacyjne

Stanisław; Marta z d. Lewandowska 14.XII.1900 Górki pow. Chojnice

Imiona rodz. nazwis.matki Data i miejs.urodz.

30.X.44 na tyfus w Karsinie

Adres obecny Data i miej.śmierci

Zródła i zapisy biograficzne: rel. Juniszewska Halina z d. Kurowska ur. 57/I Kościerzyna

Razem pracowały w Gryfie Pom.

2) rel. Stefanii Kogelskiej

3) Józef Borzyszkowski „Tam gdzie Karsin Kania" (?). wyd. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie oddział wiejski w Gdańsku 1973 str. 104

Karsin pow. Chojnice

SMB

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

(brak w zbiorze) Chojnice 10

Kosakiewicz Jadwiga
kurierka ps. „Jadwiga"
patrz Kozakiewicz Janina – Chojnice!

K 211/19418

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

1 . . . . . . 2 237 . . . 3 „Gryf Pom." 11
Chojnice

4 Kożakiewicz Jadwiga 5 Gawrych . . .
nauczyc.

6 „Jadzia" . . . 7 Kozakiewicz . .

8 Stanisław i Marta zd. Lewandowska 9 14.XII.1900 r. w Górkach pow. Chojnice

10 Karsin 11 . . . .

12 „Kaszubskie Kurierki" 13 30.I.1944 r. na tyfus w Karsinie
WPK nr 27/77

15. K.J. była łączniczką oraz przewoziła broń i amunicję dla „gryfowców", organizowała schronienie dla ściganych ludzi, prowadziła nasłuch radiowy i kolportaż wiadomości.

K 211/19428

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

Chojnice 12

Kozakiewicz Jadwiga „Gryf Pom"

wg. J. Boryszkowskiego: „Karsin" s. 104
J. K. współpracowała, w ramach działalności Polskiej Armii Powstania, z Rostową i Skibową
oraz w „Kaszubskie kurierki" WTK nr 27/77.
K. J. była łączniczką, oraz przewoziła broń i amunicję dla „Gryfowców".

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

KARSIN

CHOJNICE 13
TOW-GRYF POMORSKI

+
1944 KOZAKIEWICZOWA JADWIGA JANINA
wg. Słownik poległ. Miejsc. Walki s... 208
od 1942 r. żołnierz TOW „Gryf Pomorski"
kolportowała gazetkę „Głos Serca Polskiego"
zmarła na tyfus
Zm. w Górkach w pow. chojnickim

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

Chojnice ~~Kościerzyna~~ 14

Kozakiewicz Jadwiga

Mieszkanka Karsina, wspólnie z B. Skibową, R. Narloch, przygotowywała paczki dla więźniów Potulic i Dziemian.

T. : Skiba B., insp. Tczew, I/s. 11

MGz97

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 AK 1945

III

Kosakiewicz (z above s) - - - Chojnice 15
Pom. powt. (?)

(Stachowiakowej)
- rel. 148 - rel. W. Szczepańskiej w mat. Fr. Szabl.

Kos. - żona zamordowanego w Katyniu kier. szkoły.
- odbierała od W. Szczep. leki i mat. opatrunk.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 AK 1945

Izd. (II) rel. 237 16

Chojnice

Kozakiewicz Jadwiga gryf (?)

rel. St. Ossowskiej 151/Pom.

Koz. J. – siostra St. Ossowskiej – działała głównie w latach 1943–44. –

Do współpracy w niesieniu pomocy więźniom w obozach wciągnęła p. Szczepańska z Czerska

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

Chojnice ~~Kościerzyna~~ 1/17

† Kozakiewicz Jadwiga TOW Gryf Pom. VI „Przedświt"

- ur. 1900 r.; nauczycielka szkoły w Karsinie lub Wielu
- zaprzysiężony członek TOW „Gryf Pomorski" – „Przedświt" (Pomoc Służba Kobiet
- zmarła w Karsinie w 1944 r. (3.10).

zob. relacja Haliny Kurowskiej t. os. nr inw. K-51

egz. V '99

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 237 / Pom.
data wpływu V-1977

Oprac. E.Z. i J.M. 28.V.85 r.
na podst.:

II - rel. Stefanii Rogalskiej, siostry J.K.

III - wzm. w rel. H. Kurowskiej 51/Pom
- wzm. w rel. St. Ossowskiej 151/Pom
- wzm. w rel. W. Szczepańskiej i mat. Z. szabl.

IV - wzm. w liście J. Klamana
- listy Teresy, córki J.K.

V - wzm. w J. Brzyszkowskiego „Remus" s. 104
art. A. Wysockiego „Kaszubskie Kacierki" WTK nr 27/77.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

ps. „Jadzia" Chojnice
z d. Gawrych

✝ Kozakiewicz Jadwiga Janina

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Piekary 37 p. ... tel. 16-321
87-100 TORUŃ

Nazwa względnie stempel Archiwum

Teczka osobowa Kozakiewicz Jadwiga K-237/237 Pom. Chojnice

(nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt.)

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Anita Dambor	Udział dziewcząt w działalności konspiracyjnej	8.03.1993r.
2	E. Skerska	porządkowanie dokumentów	czerwiec 1999r.
3	E. Dyboś	Tom relacji	1.03.2006r
4	Anna Kotula	Kobiety w konspiracji pomorskiej 1939-1945 p. magisterska	14.02.2007
5	M. Rutkowska	p. mgr	14.06.2012r.
6			
7			
8			
9			

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ ARCHIWUM
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

NDAP-9

Zam. 2298 WA/Pń — PZGK 21987/1/84 — 26.500